

Grote zomertentoonstelling Rijksmuseum van Oudheden: 'Kemet. Egypte in hiphop, jazz, soul & funk'

Het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden duikt deze zomer in de wereld van muziek en gaat met de grote tentoonstelling 'Kemet. Egypte in hiphop, jazz, soul & funk' op zoek naar de betekenis van het oude Egypte en Nubië in het werk van artiesten met Afrikaanse roots. Hun verwijzingen naar het oude Egypte zijn een vorm van empowerment, verzet en spiritualiteit. Vaak gebruiken ze daarbij de naam die de Egyptenaren zelf aan hun rijk gaven: Kemet, 'het zwarte land'. De gelijknamige expositie neemt die fascinatie onder de loep met een dialoog tussen zeventig jaar muziekgeschiedenis en de Egyptische oudheid. Ontwerpstudio AFARAI van architect Afaina de Jong maakte voor 'Kemet' een crossmediaal tentoonstellingsontwerp met een hoofdrol voor de muziek, videoclipps en platenalbums van artiesten als Beyoncé en Rihanna, Miles Davis en Sun Ra, Sugar Hill Gang en Earth, Wind & Fire. Daarnaast schitteren duizenden jaren oude Egyptische voorwerpen uit de museumcollectie. Door die te bekijken door de ogen van deze muzikanten, brengt 'Kemet' verhalen over het oude Egypte die in het museum niet eerder zijn verteld. 'Kemet' is te zien van 22 april tot en met 3 september 2023. De hele zomer zijn er evenementen, concerten en lezingen, het museum is daarvoor extra open op donderdagavond in juni en juli. www.rmo.nl/kemet

Waarom poseren Beyoncé en Rihanna als de Egyptische koningin Nefertiti, laat rapper Nas zich portretteren als farao Toetanchamon en staan er piramides op platenhoezen van Earth, Wind & Fire? Welke inspiratie, kracht en kennis putten artiesten uit de Afrikaanse diaspora uit het oude Egypte en Nubië?

Pakweg vijfduizend jaar geleden ontstonden in Afrika, aan de oevers van de Nijl, de oude culturen van Egypte en Nubië. De kenmerkende Egyptische kunst en hiërogliefen worden vandaag de dag door velen bewonderd maar voor veel artiesten uit de Afrikaanse diaspora heeft de oud-Egyptische cultuur een diepere betekenis: voor hen is de oudheid van Egypte en Nubië een betekenisvol symbool voor de oudheid van heel Afrika, en daarmee onderdeel van hun eigen identiteit. Het omarmen en claimen van die culturen verschuift de focus van het slavernijverleden van Afrika naar het inspiratieve verleden en biedt een manier om verhalen over Afrika's verleden te (her)vertellen vanuit dit perspectief. Daarmee maken de artiesten een historisch, spiritueel en politiek statement. Dit is de afgelopen zeventig jaar terug te zien in de muziek, teksten en beelden van vele jazz-, funk-, soul-, pop-, reggae- en rapartiesten, waaronder Miles Davis, Nina Simone, Prince, Fela Kuti, The Egyptian Lover, Erykah Badu, Nas en Frank Ocean. Ook in Nederland – bijvoorbeeld in het werk van hiphop-formatie Zwart Licht en van Pink Oculus en Ray Fuego.

De tentoonstelling is ontstaan uit een idee van Daniel Soliman, egyptoloog, muzikliefhebber en RMO-conservator. Hij werkte in de afgelopen drie jaar met vele specialisten aan 'Kemet'. Zo zijn invalshoeken, inhoud en thematiek uitgedacht samen met een klankbordgroep die bestaat uit Beylula Yosef, Katayoun Arian, Kiran Sukul, Michael Ghebreab en Richard Kofi. Advies op het gebied van funk, soul, jazz, r&b en hiphop was er van muzikkenner Rob 'Manga' Nanere. Daarnaast droegen talloze andere (gespreks)partners bij aan het project.

Muziek-expo 'Kemet'

'Kemet' is een tentoonstelling voor zowel liefhebbers van kunst als van muziek, voor iedereen die vanuit het perspectief van de muzikanten in de geschiedenis van het oude Egypte en Nubië wil duiken. Bezoekers doen dat aan de hand van vier grote thema's die in de muziek worden benadrukt: het oude Egypte is een Afrikaanse cultuur, typisch koninklijk, een bron van spiritualiteit en een inspiratie voor de toekomst. Te zien en horen zijn videoclipps, audiofragmenten, concertregistraties, foto's, en platenhoezen van bekende en minder bekende artiesten. Niet te missen is de gouden sculptuur van rapper Nas als koning Toetanchamon en kledingstukken van Sun Ra's Arkestra. Daarnaast zijn er per thema toepasselijke godenbeelden, gouden juwelen, hiërogliefenteksten en koningsportretten uit de museumcollectie Egypte en Nubië.

Extra's

In de begeleidende audiotour is hiphopartiest Typhoon aan het woord, die de luisteraar meeneemt langs de sounds, stijlen en artiesten in het muzieklandschap van 'Kemet'. Daarnaast maakten kunstenaars en artiesten nieuw werk over de afrodiasporische zoektocht naar de betekenis en wijsheden van het oude Egypte en Nubië. Zo is er een videoinstallatie van kunstenaars Richard Kofi en Christian Guerematchi. Rapartiest Nnelg schreef voor 'Kemet' een nummer en modeontwerpster Vanessa Martina (Kosedo Studio) maakte een kostuum geïnspireerd op een van de meest iconische outfits van Sun Ra.

Bij de tentoonstelling worden (muziek)evenementen, concerten en lezingen georganiseerd, samen met o.a. Super-Sonic Jazz Festival (Paradiso Amsterdam), het Leiden International Film Festival en Afrispectives. Speciaal voor en met jongeren (voorgezet onderwijs en mbo) zijn er een interactieve multimediatour, een creatieve prijsvraag en de feestelijke 'Kemet Night' (11 mei). Voor kinderen tot en met 12 jaar zijn er tijdens de zomervakantie een (gratis) Egypte Summer School en kunstzinnige knutselactiviteiten.

De tentoonstelling 'Kemet' kwam tot stand met dank aan de steun van de VriendenLoterij, het Mondriaan Fonds, het VSBfonds, platenzaak Plato in Leiden en het Dougga Fonds (privaat fonds Rijksmuseum van Oudheden).

Kemet - Egypte in hiphop, jazz, soul & funk

22 april t/m 3 september 2023

Noot voor de redactie: Voor meer informatie en beeldmateriaal kunt u terecht bij de afdeling PR, Communicatie en Marketing van het Rijksmuseum van Oudheden, Selkit Verberk: 071-5 163 164 of communicatie@rmo.nl

Een selectie persfoto's is beschikbaar via www.rmo.nl/pers

- Kemet Spotify playlist:
<https://open.spotify.com/playlist/4Vo5Is9kNCROc5bIE3nIIX?si=10833d3471c2417d&nd=1>
- Kemet YouTube playlist:
<https://youtube.com/playlist?list=PLqZEyru4rpn8KjUyjoEqPu6Wmo0MGzFAS>

Facebook & Instagram

@RijksmuseumvanOudheden

#Kemet

Rijksmuseum van Oudheden, Rapenburg 28, Leiden, www.rmo.nl